



P9_TA(2023)0290

Potláčanie médií a slobody prejavu v Kirgizsku

Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. júla 2023 o potláčaní médií a slobody prejavu v Kirgizsku (2023/2782(RSP))

(C/2024/4010)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Kirgizsku,
 - so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
 - A. keďže Kirgizsko sa od získania nezávislosti v roku 1991 považuje za najdemokratickejší stredoázijský štát so živou občianskou spoločnosťou a slobodnými médiami;
 - B. keďže v posledných rokoch sa demokratické normy a ľudské práva v Kirgizsku alarmujúco zhoršili; keďže z indexu organizácie Reportéri bez hraníc za rok 2023 vyplýva, že krajina klesla o 50 miest na 122. priečku zo 180 krajín;
 - C. keďže viaceré zákony sa používajú na potláčanie nezávislých médií a slobody prejavu; keďže rádio Azattyk bolo prinútené ukončiť činnosť, Kaktus Media čelí vyšetrovaniu, investigatívny novinár Bolot Temirov bol nezákonne vyhodený do Ruska a riaditeľ Next TV Taalajbek Dujšenbijev bol nespravodlivo odsúdený za spravodajstvo o ruskej útočnej vojne proti Ukrajine;
 - D. keďže vo februári 2023 sa Kirgizsko stalo členom Rady OSN pre ľudské práva;
1. vyzýva kirgizské orgány, aby rešpektovali a chránili základné slobody, najmä slobodu médií a slobodu prejavu, v súlade s dohodou o posilnenom partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Kirgizskom;
 2. vyzýva kirgizské orgány a poslancov parlamentu, aby zrušili a stiahli kontroverzný zákon o falošných informáciách a preskúmali návrhy zákonov o zahraničných zástupcoch, masmédiách a ochrane detí pred škodlivými informáciami a tzv. zákon o propagande LGBTI, ktoré nie sú v súlade s medzinárodnými záväzkami Kirgizska;
 3. vyzýva kirgizské orgány, aby okamžite prepustili všetkých svojvoľne zadržovaných obhajcov ľudských práv, pracovníkov médií a novinárov; v tejto súvislosti naliehavo vyzýva dané orgány, aby stiahli všetky obvinenia voči Bolotovi Temirovovi a Taalajbekovi Dujšenbijevovi; podobne žiada, aby boli stiahnuté všetky obvinenia voči všetkým obhajcom ľudských práv vrátane Gulnary Džurabajevovej, Klary Sooronkulovovej, Rity Karasartovovej a Asje Sasykbajevovej, ktoré požadovali transparentnosť v súvislosti s rozhodnutím vlády previesť nádrž Kempira-Abad na Uzbekistan;
 4. naliehavo vyzýva orgány, aby prestali vyvíjať nebhývalý tlak na rádio Azattyk a iné médiá a aby zabezpečili bezpečné pracovné prostredie pre organizácie občianskej spoločnosti, novinárov a pracovníkov médií;
 5. vyjadruje poľutovanie nad nedávnym predčasným zbavením funkcie ombudsmanky Atyry Abdrachmatovovej; domnieva sa, že je mimoriadne dôležité, aby krajina v plnej miere dodržiavala parížske zásady týkajúce sa noriem pre národné inštitúcie pre ľudské práva;
 6. vyzýva inštitúcie EÚ, najmä delegáciu EÚ v Kirgizsku, aby naďalej vyjadrovali vážne znepokojenie nad zhoršovaním situácie v oblasti ľudských práv v krajine v rámci všetkej svojej komunikácie s kirgizskými orgánmi;
 7. vyzýva Komisiu, aby prehodnotila výhody pre krajinu v rámci všeobecného systému preferencií plus vzhľadom na záväzky Kirgizska vyplývajúce z medzinárodných dohovorov;

8. vyzýva kirgizskú vládu, aby upustila od obchádzania sankcií, ktoré EÚ uvalila na Rusko za jeho útočnú vojnu proti Ukrajine;
 9. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, osobitnému zástupcovi EÚ pre Strednú Áziu, členským štátom, Rade OSN pre ľudské práva a kirgizským orgánom.
-